Косанчићев венац, својеврсна временска капсула Београда, сада је и званично нова мета градских власти. Одборник Скупштине града Никола Јовановић алармирао је јавност да је после Калемегдана и Кошутњака, под удар градских челника дошао и овај споменик културе и заштићена историјска урбана целина, на којем ће нићи чак пет хиљада квадрата стамбеног и око 15.000 пословног простора.

“Застрашујуће је да се на иницијативу приватног инвеститора мења урбанистички план донесен 2007. године, који је струка похвалила и да се сада предвиђа убацивање пет хиљада квадратних метара стамбеног простора у зону од прворазредног културног и историјског значаја не само за Београд, него и за Србију”, каже Јовановић у саопштењу.

И ту није крај. Тачка се не ставља на тих пет хиљада квадрата, већ се најављује укупно 20 хиљада квадрата нових објеката, чија архитектура уништава амбијенталну целину

Косанчићевог венца, коју доминантно чине зграде 19. и прве половине 20. века. Како наводи Јовановић, спорно је и што се уместо изградње реплике Народне библиотеке, спаљене 6. априла 1941. године нацистичким бомбардовањем, предвиђа “неки меморијални центар који нема никакве везе са историјским здањем”.

“Рани јавни увид у ове измене обављен је за време и непосредно након ванредног стања, што недвосмислено говори да је намера градских власти да онемогући озбиљну дебату о овом плану. Грађани су већ у више наврата доказали да су им се урбанистичке перверзије Горана Весица смучиле и да неће толерисати покушаје да се због приватних интереса и политичког каприца овог дилетанта гази идентитет, наследе и дух српске престонице”, закључио је Јовановић.

Колики је историјски и културни значај овог дела града, говоре бројне чињенице, а набројаћемо тек неколико… Управо је овде 1804. године српски народ дочекао устанике. На кући трговца Трајковића која је саграђена крајем 19 века, до пре неколико година стајало је, у ниши на фасади, попрсје Ивана Косанчића косовског јунака по којем је овај део Београда добио име. Ова скулптура је рад Петра Убавкића, првог вајара обновљене Србије. Постоји и тврдња да су у тој улици на броју седам убијена браћа краљице Драге, Никола и Никодије Луњевица, а свакако један од најпотреснијих догађаја у овој улици је и шестоаприлско спаљивање Народне библиотеке Србије. У овој згради 1860. године Стева Тодоровић основао је прву сликарску школу, касније је служила као француско посланство, а пред почетак Првог светског рата купио је Милан Вапа и у њој отворио фабрику картонаже. Држава је затим овај својеврсни дворац откупила за Народну библиотеку, која је сагорела 6.априла. Неколико деценија после бомбардовања вршена су археолошка и друга истраживања која су показала да се на том месту и у античка времена налазила палата, о чему сведоче и данас видљиви трагови.

Е баш негде на том месту сада ће нићи некакав Меморијални центар, али и модерна стамбена грађевина окована гвожђем, о чему је за Нова.рс недавно говорила Миља Младеновић, архитекта и докторандкиња на Архитектонском факултету у Београду.

“Реч је о измени плана детаљне регулације (ПДР) из 2007. године. Из мог угла то је био један од најбољих планова који су донети у Београду. Тај план је предвиђао да се задржи постојећа амбијентална целина и да се то додатно оплемени меморијалним центром Библиотеке и објектима културе. То се сада мења тако што се изненада на Косанчићев венац уводе стамбени блокови који нису помињани у старом плану и један од њих реализује инвеститор који на Врачару и Дорћолу прави зграде са кованим

гвожђем, налик на зграде у Паризу, што не припада ни слици Косанчићевог венца, ни слици савременог Београда", објаснила је Младеновићева.

Стварање визуелног хаоса

Монструозно касапљење још једног ванвременског богатства Београда оцењује као стварање једног визуелнг хаоса.

"То ће да личи на разбијени калеидоскоп, јер ће ти нови објекти бити доминантни, помешани са старим објектима. Уопште се неће видети Косанчићев венац. Цела сврха панораме Београда је у томе како град изгледа са реке и како се чувају визуре. Те визуре су биле битан део старог плана, а према овој измени се дешава да, када се гледа ка Косанчићевом венцу, постоји то огромно стакло Ансамбла "Коло", па онда масиван објекат Градске галерије, затим пар (за сада) преосталих кућа, и онда хотел "Маисон Роуале". То се заједно не уклапа у ову амбијенталну целину", објаснила је

Младеновићева и додала да је то већ постао манир којим се води градска власт.

"Нама је константно процес погрешан и тако добијамо бисере инвеститорског урбанизма у граду. Чим се препозна парцела која треба да се реши првенствено урбанистичким пројектом или планом, на нивоу институција, појави се инвеститор који изради решење и онда то решење уђе у план", закључила је Младеновић.

Остаје да верујемо да ће ово решење и овај план бити размотрени. Бар још једном.

(Нова С)